

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE

DECIZIE

26 februarie 2014

mun. Chișinău

Colegiul penal în componența:

președinte – Petru Ursache,

judcători – Nicolae Gordilă și Vladimir Timofti,

examinând admisibilitatea în principiu a recursului în anulare declarat de către petiționara, *Guz Natalia*, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 13 noiembrie 2013.

CONSTATĂ:

1. Petiționara, Guz Natalia, la 10 octombrie 2013, a depus plîngere judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica mun. Chișinău, prin care a solicitat, în temeiul art. 313 Cod de procedură penală, anularea ordonanței procurorului în Procuratura sect. Botanica mun. Chișinău, Vereteno Oleg, din 30 august 2013, cu privire la încetarea urmăririi penale în privința lui Cazacu Olesea și anularea ordonanței procurorului sect. Botnica, Marcel Cimbir, din 17.09.2013 cu privire la respingerea plîngerii avocatului Mariș Marcela, în numele lui Guz Natalia. În motivarea, plîngerii a invocat că organul de urmărire penală a ignorat normele naționale și internaționale impuse pentru examinarea unei plîngeri, deoarece investigația efectuată nu a fost una eficientă, imparțială, efectivă, multilaterală și completă, iar în acțiunile lui Cazacu Olesea, sînt prezente elementele infracțiunii - escrocheria.

2. Prin încheierea judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica, mun. Chișinău din 13 noiembrie 2013, plîngerea înaintată de petiționara Guz N., a fost respinsă.

3. În motivarea soluției sale, instanța de judecată a concluzionat, ținînd cont de probele acumulate pe parcursul urmăririi penale, ca fiind dovedit cu certitudine faptul, referitor la primirea de către Cazacu O. a sumei reclamate, de la petiționara Guz N., însă scopul premeditat și intenția de însușire ulterioară a banilor de către făptuitor nu s-a stabilit și acțiunile acesteia nu constituie escrocherie, în sensul art. 190 Cod penal. Nu au fost acumulate probe ce ar indica la intenția de dobîndire ilicită a bunurilor la momentul primirii banilor.

Examinînd materialele cauzei în coraport cu argumentele petiționarei, instanța de judecată a constatat că prin ordonanțele contestate nu au fost încălcate careva drepturi ale acesteia și nu sînt pasibile de a fi supuse anulării.

În conformitate cu prevederile art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, încheierea a devenit irevocabilă.

4. Petiționara, Guz Natalia, a declarat recurs în anulare, în temeiul art. 453 Cod de procedură penală, în care solicită casarea încheierii menționate și dispunerea rejudecării cauzei.

Recurenta a invocat în plîngerea sa că, pe parcursul examinării cauzei penale în privința lui Cazacu Olesea, s-a constatat cu certitudine, precum că aceasta neavînd dreptul de a presta servicii în domeniul vînzării cumpărării bunurilor imobiliare, în lipsa licenței a însușit bani în proporții deosebit de mari – 35 000 euro, fapt prin care i-a cauzat prejudiciu în proporții deosebit de mari, iar prin încheierea de respingere a plîngerii împotriva acțiunilor ilegale ale procurorului realizate prin emiterea ordonanței de încetarea urmăririi penale în privința lui Cazacu O., au fost încălcate prevederile art. 20, 46 al Constituției, art. 10, 19, 23, 24 a Codului de procedură penală, care conform art. 6 al Convenției pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale, constituie un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente, ce a afectat hotărîrea pronunțată.

5. Verificînd argumentele recursului în anulare în raport cu actele cauzei, Colegiul penal al Curții Supreme de Justiție concluzionează inadmisibilitatea acestuia din următoarele considerente.

Potrivit art. 452 Cod de procedură penală, Procurorul General și adjuncții lui, persoanele menționate în art. 401 alin. (1) pct. 2) și 3), și în numele acestora, apărătorul sau reprezentantul lor legal, pot declara la Curtea Supremă de Justiție recurs în anulare împotriva hotărîrilor judecătorești irevocabile după epuizarea căilor ordinare de atac.

În conformitate cu art. 313 alin. (6) Cod de procedură penală, încheierile judecătorului de instrucție, adoptate pe marginea examinării plîngerilor declarate împotriva ordonanțelor procurorului privind încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale cu reluarea urmăririi penale, sunt hotărîri irevocabile, iar căile de atac împotriva acestora pot fi exercitate în strictă conformitate cu legea, de la care nu se permite nici o derogare.

Instanța de recurs remarcă, că dreptul de a declara recurs în anulare, poate fi exercitat numai în privința acelor hotărîri judecătorești irevocabile, care au epuizat căile ordinare de atac, reglementate de Capitolul IV, Secțiunea I și Secțiunea II a Codului de procedură penală – adică calea apelului și a recursului ordinar.

Din interpretarea dispozițiilor legale sus expuse, în raport cu speța dată rezultă, referitor la încheierea judecătorului de instrucție, adoptată în ordinea reglementată de art. 313 Cod de procedură penală, că aceasta nu cade sub incidența categoriilor de hotărîri irevocabile prevăzute de alin. (1) art. 452 Cod de procedură penală, ce pot fi contestate cu recurs în anulare la Curtea Supremă de Justiție, iar recursul declarat împotriva încheierii judecătorului de instrucție, care este irevocabilă, este inadmisibil, deoarece o asemenea hotărîre nu este susceptibilă de a mai fi atacată cu recurs în anulare.

Totodată, Colegiul precizează că, în rezultatul modificărilor și completărilor Codului de procedură penală prin Legea nr. 66 din 05.04.2012, care a intrat în vigoare la 27.10.2012, prevederile alin. (2) și (3) din art. 452 Cod de procedură penală au fost abrogate.

Pînă la abrogare, alin. (3) al art. 452 Cod de procedură penală, prevedea dreptul persoanelor menționate la alin. (1) art. 313 Cod de procedură penală, precum și Procurorul general și adjuncții lui, de a declara recurs în anulare împotriva încheierilor irevocabile a judecătorului de instrucție cu privire la pornirea urmăririi penale, scoaterea persoanei de sub urmărire penală, încetarea urmăririi penale, clasarea cauzei penale și reluarea urmăririi penale în cazurile prevăzute de art. 453 Cod de procedură penală.

Prezentul recurs în anulare, supus examinării a fost depus la 06 decembrie 2013, așadar după intrarea în vigoare a legii sus menționate.

În art. 3 Cod de procedură penală, este stipulat că în desfășurarea procesului penal se aplică legea procesuală care este în vigoare în timpul urmăririi penale sau al judecării cauzei în instanța judecătorească. Legea procesuală penală poate avea efect ultraactiv, adică dispozițiile ei, în perioada de tranziție la o nouă lege procesuală penală, pot rămîne aplicabile acțiunilor procesuale reglementate de legea nouă, cu condiția că caracterul ultraactiv se reglementează expres în legea nouă.

Deoarece, dispozițiile art. II din Legea nr. 66 din 05.04.2012, pentru modificarea și completarea Codului de procedură penală, nu prevăd caracterul ultraactiv al prevederilor art. 452 alin. (3) Cod de procedură penală, care permitea în redacția anterioară, contestarea cu recurs în anulare și a încheierilor irevocabile adoptate în baza art. 313 Cod de procedură penală, recursul în anulare depus de recurenți urmează a fi declarat inadmisibil, ca fiind utilizată o cale de atac neprevăzută de lege pentru astfel de hotărîri judecătorești.

Drept suport la cele enunțate, Colegiul penal notează că, eliminarea căilor extraordinare de atac în această materie este justificată și de caracterul special al procedurii instituite de prevederile art. 313 Cod de procedură penală, legiuitorul urmărind astfel să asigure celeritatea acesteia și obținerea în mod rapid a unei hotărîri irevocabile și definitive prin care să fie exercitat controlul judiciar asupra acțiunilor actelor ilegale ale organului de urmărire penală și ale organelor care exercită activitatea specială de investigații, pentru asigurarea bunei desfășurări a procesului penal.

Reieșind din prevederile art. 456 alin. (1), 432 alin. (2) pct. 4) Cod de procedură penală, instanța decide inadmisibilitatea recursului înaintat, în cazul în care se constată că acesta este vădit neîntemeiat.

6. În conformitate cu art. 456 alin. (1) și art. 432 alin. (2) pct. 4) Cod procedură penală, Colegiul penal

DECIDE:

Inadmisibilitatea recursului în anulare declarat de către petiționara, *Guz Natalia*, împotriva încheierii judecătorului de instrucție al Judecătoriei Botanica mun. Chișinău din 13 noiembrie 2013, ca fiind vădit neîntemeiat.

Decizia este irevocabilă, pronunțată integral la 26 februarie 2014.

Președinte:

Petru Ursache

Judecători:

Nicolae Gordilă

Vladimir Timofti